

Liikenne- ja viestintäministeriön myöntämät valtionavustukset Pyhtään lentopaikan investointikustannuksiin

KANTELU

Kantelija on toimittanut oikeuskanslerinvirastoon 18.5.2020 saapuneeksi kirjatun kantelun sekä 7.1.2021 saapuneeksi kirjatun jatkokantelun, jotka koskevat liikenne- ja viestintäministeriön vuosina 2018-2020 yhtiö A Oy:lle myöntämiä valtionavustuksia Pyhtään lentopaikan investointikustannuksiin. Kantelija epäilee, että ministeriö olisi avustuksia myöntäessään ja niitä valvoessaan menetellyt lainvastaisesti. Lisäksi kantelija arvostelee ministeriötä päätöksistä, joilla ministeriö on todennut eräät lentopaikan investointeihin liittyvät, kantelijan pyytämät asiakirjat salassa pidettäviksi. Kantelu sisältää myös eräitä muita viranomaisia koskevia huomioita, epäilyjä ja moitteita.

TIETOJEN HANKKIMINEN JA SELVITYS

Oikeuskanslerinvirastoon on hankittu asiakirjoja ja tietoja liikenne- ja viestintäministeriöstä, Liikenne- ja viestintävirastosta (Traficom), Pyhtään kunnalta, Kotkan ympäristökeskuksesta, työ- ja elinkeinoministeriön yhteydessä toimivalta yritystukineuvottelukunnalta, Itä-Suomen hallinto-oikeudesta sekä Korkeimmasta hallinto-oikeudesta.

Liikenne- ja viestintäministeriö on antanut asiassa 20.12.2021 päivätyn selvityksen (VN/28722/2021) ja 27.5.2022 päivätyn lisäselvityksen (VN/28722/2021), jotka lähetetään kantelijalle ohessa tiedoksi.

RATKAISU

1 Oikeusohjeita¹

Perustuslain 20 §:n mukaan vastuu luonnosta ja sen monimuotoisuudesta, ympäristöstä ja kulttuuriperinnöstä kuuluu kaikille. Julkisen vallan on pyrittävä turvaamaan jokaiselle oikeus terveelliseen ympäristöön sekä mahdollisuus vaikuttaa elinympäristöään koskevaan päätöksentekoon.

Hallintolain (434/2003) 6 §:n mukaan viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti sekä käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Viranomaisen toimien on oltava puolueettomia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Niiden on suojattava oikeusjärjestyksen perusteella oikeutettuja odotuksia.

Hallintolain 31 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset.

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin mukaan salassa pidettäviä viranomaisen asiakirjoja ovat, jollei erikseen toisin säädetä: asiakirjat, jotka sisältävät tietoja yksityisestä liikesalaisuudesta, samoin kuin sellaiset asiakirjat, jotka sisältävät tietoja muusta vastaavasta yksityisen elinkeinotoimintaa koskevasta seikasta, jos tiedon antaminen niistä aiheuttaisi elinkeinonharjoittajalle taloudellista vahinkoa, ja kysymys ei ole kuluttajien terveyden tai ympäristön terveellisyyden suojaamiseksi tai toiminnasta haittaa kärsivien oikeuksien valvomiseksi merkityksellisistä tiedoista tai elinkeinonharjoittajan velvollisuuksia ja niiden hoitamista koskevista tiedoista (20 kohta).

Valtionavustuslain (688/2001) 7 §:n 1 momentin mukaan valtionavustusta voidaan myöntää valtion talousarvion tai talousarvion ulkopuolella olevan valtion rahaston varojen puitteissa, jos tarkoitus, johon valtionavustusta haetaan, on yhteiskunnallisesti hyväksyttävä (1 kohta).

Valtionavustuslain 14 §:n 1 momentin mukaan valtionavustuksen saajan tulee antaa valtionapuviranomaiselle valtionavustuspäätöksen ehtojen noudattamisen valvomiseksi oikeat ja riittävät

---

¹ Oikeusohjeet on tässä ilmaistu sen sisältöisinä, kuin ne ovat kantelun ratkaisun kannalta merkityksellisinä ajankohtina olleet voimassa.

tiedot. Pykälän 2 momentin mukaan valtionavustuksen saajan tulee ilmoittaa viipymättä valtionapuviranomaiselle valtionavustuksen käyttötarkoituksen toteutumiseen vaikuttavasta muutoksesta tai muusta valtionavustuksen käyttöön vaikuttavasta muutoksesta.

Valtionavustuslain 15 §:n mukaan valtionapuviranomaisen on huolehdittava valtionavustuksen asianmukaisesta ja riittävästä valvonnasta hankkimalla valtionavustuksen käyttö- ja seuranta-tietoja sekä muita tietoja samoin kuin tekemällä tarvittaessa tarkastuksia.

Valtionavustuslain 19 §:n mukaan valtionapuviranomainen voi päätöksellään määrätä valtionavustuksen maksamisen keskeytettäväksi, jos on perusteltua aihetta epäillä, että valtionavustuksen saaja ei menettele 12 §:n 4 momentissa taikka 13 tai 14 §:ssä tarkoitetulla tavalla (1 kohta); tai jos ne perusteet, joilla valtionavustus on myönnetty, ovat olennaisesti muuttuneet (2 kohta).

Valtionavustuslain 21 §:n mukaan valtionapuviranomaisen on päätöksellään määrättävä valtionavustuksen maksaminen lopetettavaksi sekä jo maksettu valtionavustus takaisin perittäväksi, jos valtionavustuksen saaja on antanut valtionapuviranomaiselle väärän tai harhaanjohtavan tiedon seikasta, joka on ollut omiaan olennaisesti vaikuttamaan valtionavustuksen saantiin, määrään tai ehtoihin, taikka salannut sellaisen seikan (3 kohta).

Valtionavustuslain 22 §:n 1 momentin mukaan valtionapuviranomainen voi päätöksellään määrätä valtionavustuksen maksamisen lopetettavaksi sekä jo maksetun valtionavustuksen tai sen osan takaisin perittäväksi, jos valtionavustuksen saaja on menetellyt 12 §:n 4 momentin taikka 13 tai 14 §:n vastaisesti (1 kohta).

Taloudelliseen toimintaan myönnettävän tuen yleisistä edellytyksistä annetun lain (429/2016) 4 §:n mukaan tukiviranomaisen on yksittäisen tukipäätöksen yhteydessä selvitettävä tuettavaan hankkeeseen myönnettävän julkisen rahoituksen määrä sekä hankkeen kokonaisrahoitus, kannattavuus ja kilpailuvaikutukset. Tukea voidaan myöntää vain toimintaan, jolla arvioidaan olevan edellytykset kannattavaan toimintaan lukuun ottamatta tukea, jossa tukiviranomaisella ei ole harkintavaltaa.

Taloudelliseen toimintaan myönnettävän tuen yleisistä edellytyksistä annetun lain 6 §:n 1 momentin mukaan työ- ja elinkeinoministeriön yhteydessä toimii yritystukineuvottelukunta, jonka tehtävänä on antaa lausunto siitä, täyttääkö tukiohjelma tai tukiohjelman ulkopuolinen yksittäinen tuki 3–5 §:ssä säädetyt edellytykset (2 kohta).

Taloudelliseen toimintaan myönnettävän tuen yleisistä edellytyksistä annetun lain 7 §:n 2 momentin mukaan tukiviranomainen voi pyytää yritystukineuvottelukunnalta 1 momentissa tarkoitetun lausunnon lisäksi lausunnon 3–5 §:ssä säädettyjen edellytysten täyttymisestä. Lausunto

voidaan pyytää tukiohjelmasta tai tukiohjelman ulkopuolisesta yksittäisestä tukipäätöksestä, joka on vähintään kolme miljoonaa euroa. Jos lausuntoa ei pyydetä, asia on kuitenkin annettava neuvottelukunnalle tiedoksi. Pykälän 3 momentin mukaan yritystukineuvottelukunnan lausunto ei ole sitova.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 §:n 1 momentin mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaan toimintaan, josta säädetään liitteen 1 taulukossa 1 (*direktiivilaitos*) ja taulukossa 2, on oltava lupa (*ympäristölupa*). Pykälän 2 momentin mukaan ympäristölupa on lisäksi oltava: toimintaan, josta saattaa aiheutua vesistön pilaantumista eikä kyse ole vesilain mukaan luvanvaraisesta hankkeesta (1 kohta); jätevesien johtamiseen, josta saattaa aiheutua ojan, lähteen tai vesilain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitetun noron pilaantumista (2 kohta); toimintaan, josta saattaa ympäristössä aiheutua eräistä naapuruussuhteista annetun lain (26/1920) 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasisusta (3 kohta).

Ympäristönsuojelulain 198 §:n 1 momentin mukaan luvanvaraista toimintaa ei saa aloittaa tai muuttaa ennen kuin siihen oikeuttava lupapäätös on lainvoimainen.

Ympäristönsuojelulain 199 §:n 1 momentin mukaan lupaviranomainen voi perustellusta syystä ja edellyttäen, ettei täytäntöönpano tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, luvan hakijan pyynnöstä lupapäätöksessä määrätä, että toiminta voidaan muutoksenhausta huolimatta aloittaa lupapäätöstä noudattaen, jos hakija asettaa hyväksyttävän vakuuden ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräyksen muuttamisen varalle.

Ympäristönsuojelulain 201 §:n 1 momentin mukaan muutoksenhakutuomioistuimien voi valituksesta kumota 199 §:ssä tarkoitetun määräyksen tai muuttaa sitä tai muutoinkin kieltää lupapäätöksen täytäntöönpanon.

Ilmailulain (864/2014) 2 §:n mukaan "lentopaikalla" tarkoitetaan määriteltä aluetta, joka sijaitsee maalla tai vedessä taikka maalla olevalla kiinteällä tai merellä olevalla kiinteällä tai kelluvalla rakennelmalla ja jota on tarkoitus käyttää kokonaan tai osittain ilma-aluksen saapumista, lähtemistä ja maassa tai vedessä liikkumista varten (20 kohta). Lentopaikkaan kuuluvat pykälän 2 momentin mukaan vesialueilla liikennealueeseen liittyvät laituri- tai muut rantautumispaikat (1 kohta); pelastustiestö ja ne suoja-, esterajoitus- tai muut alueet, joita lentopaikan ylläpito, käyttäminen ja turvavalvonta edellyttävät (2 kohta); lentopaikan toiminnan kannalta tarpeelliset rakennukset, rakennelmat ja laitteet (3 kohta).

Ilmailulain 75 §:n mukaan "lentoasemalla" tarkoitetaan lain 7 luvussa lentopaikkaa, jossa lentotiedotuspalvelu, hälytyspalvelu, ilmaliikenteen neuvontapalvelu ja lennonjohtopalvelu on pysyvästi järjestetty (1 kohta).

Ilmailulain (263/2017) 79 §:n 1 momentin mukaan lentopaikan tai muun ilmailua palvelevan alueen rakentamiseen on saatava rakentamislupa. Rakentamisluvan myöntää Liikenteen turvallisuusvirasto. Pykälän 3 momentin mukaan, jollei lain 7 luvusta muuta johdu, lentopaikan ja muun ilmailua palvelevan alueen rakentamisessa ja muuttamisessa noudatetaan, mitä kaavoituksesta, ympäristöluvasta, ympäristövaikutusten arvioinnista, rakentamisesta sekä kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta säädetään.

Ilmailulain (965/2018) 84 §:n 1 momentin mukaan, jos lentopaikalla ei tarvitse olla 82 §:ssä tarkoitettua hyväksyntätodistusta, sen pitämiseen on oltava Liikenne- ja viestintäviraston myöntämä lupa, jollei jäljempänä toisin säädetä.

Ilmailulain 96 §:n mukaan lain 9 luvussa ”lentoasemalla” tarkoitetaan turva-asetuksessa [Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 300/2008] ja sen nojalla annetuissa Euroopan komission asetuksissa tarkoitettuja lentoasemia (1 kohta).

Ilmailulain (864/2014 ja 965/2018) 181 §:n 7 momentin mukaan rakentamislupaa koskevaa päätöstä lukuun ottamatta päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 16 §:n 1 momentin mukaan suunnittelutarvealueella tarkoitetaan aluetta, jonka käyttöön liittyvien tarpeiden tyydyttämiseksi on syytä ryhtyä erityisiin toimenpiteisiin, kuten teiden, vesijohdon tai viemärin rakentamiseen taikka vapaa-alueiden järjestämiseen. Pykälän 2 momentin mukaan suunnittelutarvealuetta koskevia säännöksiä sovelletaan myös sellaiseen rakentamiseen, joka ympäristövaikutusten merkittävyyden vuoksi edellyttää tavanomaista lupamenettelyä laajempaa harkintaa. Pykälän 3 momentin mukaan kunta voi oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa tai rakennusjärjestyksessä osoittaa suunnittelutarvealueeksi myös alueen, jolla sen sijainnin vuoksi on odotettavissa suunnittelua edellyttävää yhdyskuntakehitystä tai jolla erityisten ympäristöarvojen tai ympäristöhaittojen vuoksi on tarpeen suunnitella maankäyttöä. Yleiskaavan tai rakennusjärjestyksen määräys alueen osoittamisesta suunnittelutarvealueeksi on voimassa enintään 10 vuotta kerrallaan. Pykälän 4 momentin mukaan rakennuslupan erityisistä edellytyksistä tässä pykälässä tarkoitettulla suunnittelutarvealueella säädetään 137 §:ssä.

Maankäyttö- ja rakennuslain 125 §:n 1 momentin mukaan rakennuksen rakentamiseen on oltava rakennuslupa.

Maankäyttö- ja rakennuslain 144 §:n 1 momentin mukaan lupaviranomainen voi perustellusta syystä ja edellyttäen, ettei täytäntöönpano tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, antaa oikeuden rakennustyön tai muun toimenpiteen suorittamiseen osaksi tai kokonaan ennen kuin rakennus-

, toimenpide- tai maisematyölupaa taikka 161, 162 tai 163 §:ssä säädettyä laitteiden sijoittamista, muuttamista tai poistamista koskeva päätös on saanut lainvoiman (*aloittamisoikeus*). Oikeudesta päätetään edellä tarkoitetun päätöksen yhteydessä. Muutoksenhakutuomioistuin voi valituksesta kumota määräyksen tai muuttaa sitä tai muutoinkin kieltää lupapäätöksen täytäntöönpanon. Pykälän 2 momentin mukaan hakijan tulee asettaa hyväksyttävä vakuus niiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamisesta, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa.

Maa-aineslain (555/1981) 4 §:n 1 momentin mukaan maa-aineslaissa tarkoitettuun ainesten ottamiseen on saatava lupa.

Maa-aineslain 21 §:n 1 momentin mukaan ainesten ottaminen voidaan aloittaa lupapäätöksen tultua lainvoimaiseksi.

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 122 §:n 1 momentin mukaan päätöstä ei saa panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman.

Hallintolainkäyttölain (891/2015, kumottu 1.1.2020) 31 §:n 1 momentin mukaan päätöstä, johon saa hakea muutosta valittamalla, ei saa panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman.

Komission asetuksen (EU) 651/2014 tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti (jäljempänä *ryhmäpoikkeusasetus*) sellaisena kuin se on muutettuna komission asetuksella (EU) 2017/1084) 1 artiklan mukaan asetusta sovelletaan tukeen alueellisille lentoasemille (1 m alakohta).

Asetuksen 2 artiklan mukaan ”lentoasemalla” tarkoitetaan yksikköä tai yksiköiden ryhmää, joka harjoittaa taloudellista toimintaa tarjoamalla lentoasemapalveluja lentoyhtiöille (146 alakohta) ja ”lentoasemapalveluilla” palveluja, joita lentoasema tai sen tytäryhtiöt tarjoavat lentoyhtiöille ja joiden tarkoituksena on varmistaa ilma-aluksen käsittely laskeutumisesta nousuun asti samoin kuin matkustajien ja rahdin käsittely, jotta lentoyhtiöt voivat tarjota lentoliikennepalveluja, mukaan lukien maahuolintapalveluiden tarjonta ja keskitetyn maahuolintainfrastruktuurin tarjonta (147 alakohta).

2 Avustusten myöntäminen

2.1. Myönnetty avustukset ja viranomaisluvut

Liikenne- ja viestintäministeriö on myöntänyt yhtiö A Oy:lle valtionavustusta Pyhtään lentopaikan investointikustannuksiin seuraavasti: 28.5.2018 (LVM/2205/08/2017) 500 000 euroa;

31.10.2018 (LVM/1514/08/2018) 400 000 euroa; 3.9.2019 (LVM/211/08/2019) 100 000 euroa; ja 12.6.2020 (VN/3630/2020) 800 000 euroa.

Ensimmäiset kolme avustusta on myönnetty valtion talousarvion momentilta 31.10.41 *Valtionavustus eräiden lentopaikkojen rakentamiseen ja ylläpitoon (siirtomääräraha 3 v)* ja viimeinen momentilta 31.10.31 (31.10.37 ja 41) *Eräät avustukset (siirtomääräraha 3 v)*.

Kotkan kaupungin ympäristölautakunta on toimivaltaisena ympäristönsuojeluviranomaisena 21.9.2017 (§ 113) myöntänyt yhtiö A Oy:lle ympäristönsuojelulain 27 §:ssä tarkoitetun **ympäristöluvan** Pyhtään lentopaikalle. Ympäristölautakunta on samalla määrännyt ympäristönsuojelulain 199 §:ssä nojalla, että yhtiö A Oy:n hakemuksen mukainen toiminta voidaan muutoksenhausta huolimatta vakuutta vastaan aloittaa lupapäätöstä noudattaen.

Kotkan kaupungin ympäristölautakunta on 21.9.2017 (§ 110) lisäksi päättänyt siirtää yhtiö B Oy:lle aiemmin myönnetyn **ympäristöluvan**² sekä maa-aineslain 4 §:n mukaisen **maa-ainesluvan**³ yhtiö A Oy:n nimiin.

Liikenteen turvallisuusvirasto (Trafi) on 2.10.2017 (TRAFI/129492/05.00.14.00/2017) myöntänyt yhtiö A Oy:lle ilmailulain 79 §:n (263/2017) mukaisen **luvan lentopaikan rakentamiseen**.

Pyhtään kunnan tekniikkalautakunnan valvontajaosto on 22.12.2017 (§ 37) antamallaan päätöksellä myöntänyt yhtiö A Oy:lle **rakennusluvan** kahdelle metsätalouskäyttöön tarkoitetulle varastorakennukselle, kerrosalaltaan yhteensä 1680 m².

Pyhtään kunnan tekniikkalautakunnan valvontajaosto on 12.10.2018 (§ 52) antamallaan päätöksellä myöntänyt yhtiö A Oy:lle **rakennusluvan** kolmelle kalustohallille, yhteiskerrosalaltaan noin 972 m². Valvontajaosto on samalla antanut yhtiö A Oy:lle vakuutta vastaan maankäyttö- ja rakennuslain 144 §:ssä tarkoitetun aloittamisoikeuden ennen kuin rakennuslupapäätös on saanut lainvoiman.

Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom) on 8.2.2019 myöntänyt (TRAFI/542956/05.00.14.01/2018) yhtiö A Oy:lle ilmailulain 84 §:ssä tarkoitetun **luvan lentoapaikan pitämiseen**.

Pyhtään kunnan tekniikkalautakunnan valvontajaosto on 6.5.2020 (§ 16) antamallaan päätöksellä myöntänyt yhtiö A Oy:lle **tilapäisen rakennusluvan** kolmelle kalustohallille, yhteiskerrosalaltaan 972 m².

² Ympäristölupa oli myönnetty yhtiö B Oy:lle 9.12.2010 (§ 184)

³ Maa-aineslupa oli myönnetty yhtiö B Oy:lle 9.2.2011 (§ 6).

2.2 Arviointia

2.2.1 ”Lentopaikan” ja ”lentoaseman” käsitteistä

Liikenne- ja viestintäministeriö on edellä luetelluilla päätöksillään myöntänyt yhtiö A Oy:lle valtionavustusta Pyhtään lentopaikan investointikustannuksiin. Avustuspäätösten mukaan avustuksiin sovelletaan valtionavustuslain lisäksi Euroopan komission ryhmäpoikkeusasetusta.

Ryhmäpoikkeusasetus sisältää säännökset niistä edellytyksistä, joiden nojalla asetuksen soveltamisalaan kuuluvilla sektoreilla myönnettävät valtiontuet voidaan todeta Euroopan unionin sisämarkkinoille soveltuviksi. Asetus sisältää eri sektoreilla myönnettäviä tukia koskevat yhteiset säännökset sekä sektorikohtaiset erityissäännökset ja säännökset tukien valvonnasta. Asetusta sovelletaan sen 1 artiklan mukaan muun muassa alueellisille lentoasemille myönnettäviin tukiin.

Kantelija tiedustelee, onko ministeriöllä ollut lainmukaiset edellytykset myöntää yhtiö A Oy:lle valtionavustusta Pyhtään lentopaikan investointikustannuksiin, kun ryhmäpoikkeusasetusta sovelletaan lentoasemille eikä lentopaikoille myönnettäviin tukiin.

Ryhmäpoikkeusasetuksen 2 artikla sisältää alueellisille lentoasemille myönnettävää tukea koskevat määritelmät. Artiklan mukaan ”lentoasemalla” tarkoitetaan asetuksessa yksikköä tai yksiköiden ryhmää, joka harjoittaa taloudellista toimintaa tarjoamalla lentoasemapalveluja lentoyhtiöille (146 alakohta) ja ”lentoasemapalveluilla” palveluja, joita lentoasema tai sen tytäryhtiöt tarjoavat lentoyhtiöille ja joiden tarkoituksena on varmistaa ilma-aluksen käsittely laskeutumisesta nousuun asti samoin kuin matkustajien ja rahdin käsittely, jotta lentoyhtiöt voivat tarjota lentoliikennepalveluja, mukaan lukien maahuolintapalveluiden tarjonta ja keskitetyn maahuolintainfrastruktuurin tarjonta (147 alakohta). Ryhmäpoikkeusasetus ei tunnista ”lentopaikan” käsitettä.

Kansallisen ilmailulain 2 §:n mukaan ”lentopaikalla” tarkoitetaan määriteltä aluetta, joka sijaitsee maalla tai vedessä taikka maalla olevalla kiinteällä tai merellä olevalla kiinteällä tai kelluvalla rakennelmalla ja jota on tarkoitus käyttää kokonaan tai osittain ilma-aluksen saapumista, lähtemistä ja maassa tai vedessä liikkumista varten (20 kohta). Lentopaikkaan kuuluvat pykälän 2 momentin mukaan vesialueilla liikennealueeseen liittyvät laituri- tai muut rantautumispaikat (1 kohta), pelastustiestö ja ne suoja-, esterajoitus- tai muut alueet, joita lentopaikan ylläpito, käyttäminen ja turvavalvonta edellyttävät (2 kohta) ja lentopaikan toiminnan kannalta tarpeelliset rakennukset, rakennelmat ja laitteet (3 kohta).⁴

Ryhmäpoikkeusasetuksen ”lentoaseman” määritelmä on lakea. Se kattaa tulkintani mukaan muun muassa yksiköt, jotka harjoittavat taloudellista toimintaa tarjoamalla lentoasemapalveluja

---

⁴ Voimassa olevassa laissa vastaava lentopaikan määritelmä on 2 §:n 25) kohdassa.

kansallisessa ilmailulaissa "lentopaikoiksi" määritellyillä alueilla. Kantelussa esitetyt seikat tai asiassa hankitut tiedot ja selvitykset eivät siten anna minulle perusteita epäillä, etteivätkö kantelussa tarkoitetut liikenne- ja viestintäministeriön yhtiö A Oy:lle myöntämät avustukset edellä mainitun määritelmäsäännöksen mukaisesti kuuluisi ryhmäpoikkeusasetuksen soveltamisalaan. Viime kädessä ryhmäpoikkeusasetuksen noudattamista valvoo kuitenkin Euroopan komissio.

Tulkitsen kantelijan epäilevän myös, että liikenne- ja viestintäministeriön yhtiö A Oy:lle valtion talousarvion momentilta 31.10.41 *Valtionavustus eräiden lentopaikkojen rakentamiseen ja ylläpitoon (siirtomääräraha 3 v)* vuosina 2018 ja 2019 myöntämät valtionavustukset olisi myönnetty momentin käyttötarkoituksen vastaisesti.

Momentille budjetoitua määrärahaa on talousarvion päätösosan mukaan saanut käyttää valtionavustuksen maksamiseen Finavian lentoasemaverkoston ulkopuolisten lentoasemien toiminta- ja investointimenoihin ([EK 35/2017 vp](#), s. 134 ja [EK 31/2018 vp](#), s. 134).

Asiassa on kyse siitä, onko eduskunnan katsottava tarkoittaneen tehdä määrärahoja momentille vuosina 2018 ja 2019 myöntäessään momentin käyttötarkoituksen osalta eroa "lentopaikan" ja "lentoaseman" käsitteiden välille.

Ilmailulain "lentopaikan" määritelmään olen viitannut edellä. "Lentoaseman" käsitteen osalta totean, että ilmailulain 75 §:n mukaan lain 7 luvussa "lentoasemalla" tarkoitetaan lentopaikkaa, jossa lentotiedotuspalvelu, hälytyspalvelu, ilmaliikenteen neuvontapalvelu ja lennonjohtopalvelu on pysyvästi järjestetty (1 kohta). Kyseistä lukua sovellettaessa lentoasema mielletään siis lentopaikan käsitteen alakäsitteeksi. Ilmailulain 96 §:n mukaan lain 9 luvussa "lentoasemalla" tarkoitetaan puolestaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 300/2008 (*turva-asetus*) ja sen nojalla annetuissa Euroopan komission asetuksissa tarkoitettuja lentoasemia. Lisäksi ryhmäpoikkeusasetus sisältää edellä mainitun, ilmailulain määritelmistä poikkeavan "lentoaseman" määritelmän. Totean, että käsitettä "lentoasema" käytetään eri säännösyhteyksissä eri merkityksissä.

Valtion talousarvioesitysten kirjaukset valmistellaan kunkin momentin osalta toimivaltaisessa ministeriössä yhteistyössä hallinnonalan virastojen ja laitosten sekä valtiovarainministeriön kanssa. Momentti 31.10.41 kuuluu liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalalle. Ministeriöstä puhelimitse saadun tiedon mukaan momentin kirjauksia vuosina 2018 ja 2019 valmisteltaessa ei ole kiinnitetty erityisesti huomiota käytettyihin käsitteisiin. Minulla ei ole aihetta epäillä ministeriöstä saadun tiedon paikkansapitävyyttä.

Eduskunta on vuonna 2018 antanut Helsinki-Malmin lentopaikkaa koskeneen kansalaisaloitteen käsittelyn yhteydessä lausuman ([EK 5/2018 vp](#)), jossa se on edellyttänyt valtioneuvoston

ryhtyvän toimenpiteisiin korvaavien lentokenttätoimintojen turvaamiseksi, jotta Malmin lentokentän ilmailutoiminnot voivat jatkua hyvien yhteyksien ja etäisyyksien päässä.

Eduskunta on hyväksynyt valtioneuvoston vuosien 2018 ja 2019 talousarvioesityksiin kirjatun momentin 31.10.41 käyttötarkoituksen talousarvioesitysten mukaisesti. Tiedossani ei ole seikkoja, joiden perusteella olisi pääteltävissä, että eduskunta olisi tarkoittanut rajata momentin määrärahat käytettäväksi ainoastaan tietyn tyyppisten lentopaikkojen investointimenoihin.

Ottaen huomioon momentin 31.10.41 nimikkeen ”*Valtionavustus eräiden lentopaikkojen rakentamiseen ja ylläpitoon (siirtomääräraha 3 v)*”, ministeriön myöntämien avustusten taustalla olleen eduskunnan edellä mainitun lausuman, jossa käytetään ”lentopaikan” ja ”lentoaseman” käsitteiden sijaan ilmaisua ”lentokenttä” sekä vielä talousarvioesityksen valmistelusta vastanneen liikenne- ja viestintäministeriön näkemyksen talousarvion kirjausten tarkoituksesta, tulkitsemisen, ettei eduskunnan ole katsottava tehneen määrärahoja momentille 31.10.41 myöntäessään momentin käyttötarkoituksen osalta eroa ”lentopaikan” ja ”lentoaseman” käsitteiden välille eikä liikenne- ja viestintäministeriö siten ole kantelussa tarkoitettuja avustuksia myöntäessään tältä osin menetellyt eduskunnan tahdon vastaisesti.

2.2.2 Valtionavustuksen yhteiskunnallisesti hyväksyttävästä tarkoituksesta sekä valtionavustusviranomaisen selvittämisen, valvonta- ja muusta toimimisvelvollisuudesta

2.2.2.1 Tausta ja kysymyksenasettelu

Kantelija arvostelee liikenne- ja viestintäministeriötä siitä, että ministeriö on myöntänyt yhtiö A Oy:lle valtionavustusta Pyhtään lentopaikan investointeihin, vaikka yhtiöllä ei ole ollut valtionavustusten myöntöhetkillä valtionavustusten kohteena olevalle toiminnalleen lainvoimaisia viranomaislupia eikä lentopaikan alueella ole ollut lainvoimaista suunnittelutarveratkaisua taikka yleis- tai asemakaavaa. Kantelijan mielestä ministeriön menettelyä ei voida pitää yhteiskunnallisesti hyväksyttävänä eikä lainmukaisena. Kantelijan näkemyksen mukaan ministeriö ei ole avustuksia myöntäessään riittävästi perehtynyt Pyhtään lentopaikan investointihankkeen taustoihin huolimatta kantelijan ministeriölle toimittamista, hankkeen lupa- ja kaavoitustilannetta koskevista tiedoista. Käytettävissäni olevista asiakirjoista selviää, että kantelijan näkemyksen mukaan ministeriön olisi pitänyt perua myöntämänsä avustukset saatuaan tietää hankkeen lupa- ja kaavoitustilanteeseen liittyvistä epäselvyyksistä.

Valtionavustuslain 7 §:ssä säädetään valtionavustuksen myöntämisen yleisistä edellytyksistä. Pykälän 1) kohdan mukaan valtionavustusta voidaan myöntää valtion talousarvion tai talousarvion ulkopuolella olevan valtion rahaston varojen puitteissa, jos tarkoitus, johon valtionavustusta haetaan, on yhteiskunnallisesti hyväksyttävä.

Valtionavustuslain säätämiseen johtaneen hallituksen esityksen ([HE 63/2001 vp](#), s. 37) mukaan perustana yhteiskunnallisen hyväksyttävyyden arviointiin on voimassa oleva lainsäädäntö sekä eduskunnan hyväksymä talousarvio. Valtionavustusta voidaan myöntää vain sellaiseen toimintaan tai hankkeeseen, joka järjestetään voimassa olevien säädösten ja määräysten mukaisesti ja jonka tarkoitus ei ole lainvastainen. Valtionavustusta ei hallituksen esityksen mukaan saa myöntää hankkeeseen tai toimintaan, joka sinänsä edistää talousarviossa päätettyä tarkoitusta, mutta joka toteuttamistavaltaan on ristiriidassa lainsäädännön kanssa.

Hallintolain 6 §:ssä säädetään hallinnon oikeusperiaatteista. Pykälän mukaan viranomaisen on muun muassa kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti sekä käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Hallintolain 31 §:ssä puolestaan säädetään hyvään hallintoon kuuluvasta viranomaisen velvollisuudesta huolehtia asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä. Hyvään hallintoon voidaan katsoa kuuluvan myös viranomaistoinninalta edellytettävät huolellisuus ja tehokkuus. Viranomaisella on yleinen velvollisuus hyvän hallinnon toteuttamiseen ja toimivallan käyttämiseen.

Valtionavustuslain 15 §:ssä säädetään valtionapuviranomaisen valvontatehtävästä. Pykälän mukaan valtionapuviranomaisen on huolehdittava valtionavustuksen asianmukaisesta ja riittävästä valvonnasta hankkimalla valtionavustuksen käyttö- ja seurantatietoja sekä muita tietoja samoin kuin tekemällä tarvittaessa tarkastuksia. Valtionavustuslain 19 §:ssä puolestaan säädetään valtionapuviranomaisen oikeudesta keskeyttää valtionavustuksen maksatus, lain 21:ssä valtionavustuksen takaisinperintävelvollisuudesta ja lain 22 §:ssä harkinnanvaraisesta takaisinperinnästä. Lain 21 §:n mukaan valtionapuviranomaisen on päätöksellään määrättävä valtionavustuksen maksaminen lopetettavaksi sekä jo maksettu valtionavustus takaisin perittäväksi, jos valtionavustuksen saaja on muun muassa antanut valtionapuviranomaiselle väärän tai harhaanjohtavan tiedon seikasta, joka on ollut omiaan olennaisesti vaikuttamaan valtionavustuksen saantiin, määrään tai ehtoihin, taikka salannut sellaisen seikan (3 kohta). Lain 22 §:n 1 momentin mukaan valtionapuviranomainen voi harkintansa mukaan määrätä valtionavustuksen maksamisen lopetettavaksi sekä jo maksetun valtionavustuksen tai sen osan takaisin perittäväksi muun muassa, jos: valtionavustuksen saaja on menetellyt 14 §:ssä säädetyn tiedonantovelvollisuutensa vastaisesti (1 kohta).

Asiassa on kyse siitä, mikä merkitys viranomaisluvilla ja alueen maankäyttöratkaisulla sekä niiden lainvoimaisuudella on arvioitaessa Pyhtään lentopaikan investointihankkeen tarkoituksen ja toteutuksen yhteiskunnallista hyväksyttävyyttä valtionavustuslain näkökulmasta. Asiassa on lisäksi kyse siitä, minkälaisia viranomaislupiin ja alueen maankäyttöratkaisuun liittyviä selvittämis- ja valvontatoimia hallintolaki ja valtionavustuslaki ovat valtionapuviranomaisena toimineelta liikenne- ja viestintäministeriöltä edellyttäneet. Asiassa on kyse myös siitä, minkälaisia toimenpiteitä selvitysten ja valvonnan yhteydessä saadut tiedot ovat liikenne- ja viestintäministeriöltä edellyttäneet.

2.2.2.2 Edellä esitettyjen kysymysten arviointia

Ensimmäinen avustus (2018)

Yhtiö A Oy on 1.2.2018 päivätyllä hakemuksellaan ja 2.5.2018 päivätyllä hakemuksen täydennyksellään hakenut liikenne- ja viestintäministeriöltä valtionavustusta Pyhtään lentopaikan kiitotien päällystykseen, kiitotien sivu- ja päätysektoreiden raivaukseen ja tasoitukseen sekä sääasemaa, asematasoa varusteineen ja kiitotievalaistuksen valmistelevia töitä ja osatoteutusta varten. Yhtiö A Oy on hakemuksessaan ilmoittanut, että sille on myönnetty ympäristölupa, toiminnan käynnistyslupa ja lentopaikan rakentamislupa.

Ministeriö on 28.5.2018 myöntänyt yhtiö A Oy:lle valtionavustusta edellä mainittujen investointien kustannuksiin.

Käytettävissäni olevien asiakirjojen mukaan mainittujen investointien toteuttaminen on edellyttänyt ympäristönsuojelulain 27 §:ssä tarkoitettua ympäristölupaa sekä ilmailulain 79 § tarkoitetua lentopaikan rakentamislupaa samoin kuin yhtiö B Oy:lle aiemmin myönnettyjen ympäristöluvan ja maa-aineslain 4 §:n mukaisen maa-aineslupan siirtämistä yhtiö A Oy:lle.

Asiakirjoista selviää, että yhtiö A Oy:lle oli avustuksen myöntöhetkellä 28.5.2018 siirretty yhtiö B Oy:lle aiemmin myönnetty ympäristölupa ja maa-aineslupa, jotka olivat Kotkan ympäristökeskuksesta saadun tiedon mukaan siirron hetkellä lainvoimaisia. Yhtiö A Oy:lle oli myös myönnetty ympäristölupa, jota koskevat valitukset olivat vireillä Vaasan hallinto-oikeudessa. Ympäristöviranomaisen oli kuitenkin ympäristöluvan myöntämisen yhteydessä määrännyt, että investointien toteutus voidaan muutoksenhausta huolimatta aloittaa lupapäätöstä noudattaen ja vakuutta vastaan eikä hallinto-oikeus ollut kieltänyt luvan täytäntöönpanoa. Yhtiö A Oy:lle oli lisäksi myönnetty ilmailulaissa tarkoitettu lentopaikan rakentamislupa, jota koskeva valitus oli vireillä Itä-Suomen hallinto-oikeudessa eikä hallinto-oikeus ollut lausunut lentopaikan rakentamisluvan täytäntöönpanosta.

Hallintoprosessilain yleissäännön mukaan hallintopäätös on lähtökohtaisesti täytäntöön pantavissa, kun se on saanut lainvoiman toisin sanoen valituksella on pääsääntöisesti päätöksen täytäntöönpanokelpoisuutta lykkäävä vaikutus⁵. Erityislaeissa (kuten esimerkiksi ympäristönsuojelulaki ja ilmailulaki) on kuitenkin runsaasti sääntelyä päätösten täytäntöönpanosta.

---

⁵ Ks. laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n 1 momentti ja aiemmin voimassa ollut hallintolainkäyttölain (891/2015, kumottu 1.1.2020) 31 §:n 1 momentti.

Ympäristönsuojelulain 198 §:n 1 momentin mukaan luvanvaraista toimintaa ei saa aloittaa ennen kuin siihen oikeuttava lupapäätös on lainvoimainen. Lain 199 §:n 1 momentin mukaan lupaviranomainen voi kuitenkin tietyin edellytyksin lupapäätöksessä määrätä, että toiminta voidaan muutoksenhausta huolimatta aloittaa lupapäätöstä noudattaen, jos hakija asettaa hyväksyttävän vakuuden ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräyksen muuttamisen varalle. Ympäristönsuojelulain 201 §:n 1 momentin mukaan muutoksenhakutuomioistuin voi puolestaan valituksesta kumota 199 §:n 1 momentissa tarkoitetun lupaviranomaisen määräyksen, muuttaa sitä tai muutoinkin kieltää lupapäätöksen täytäntöönpanon.

Yhtiö A Oy:lle ympäristönsuojelulain nojalla myönnetyt tai siirretyt ympäristöluvut (joista toinen oli lainvoimainen ja toiseen sisältyi määräys toiminnan aloittamisoikeudesta) ja maa-aineslain nojalla siirretty maa-aineslupa (joka oli lainvoimainen) olivat siten avustuksen myöntöhetkellä 28.5.2018 täytäntöönpanokelpoisia, mutta ilmailulain nojalla myönnetyn lentopaikan rakentamislupan osalta tilanne oli toinen. Ilmailulain ja ympäristönsuojelulain perusteella ei nimittäin mielestäni ole täysin selvää, onko lentopaikan rakentamislupa ollut tuolloin täytäntöönpanokelpoinen ja siten, onko rakentaminen ollut tuolloin sallittua⁶. Asialla on merkitystä arvioitaessa sitä, onko liikenne- ja viestintäministeriö menetellyt lainmukaisesti myöntäessään valtionavustusta Pyhtään lentopaikan rakentamisinvestointeihin.

Ilmailulain nojalla myönnettävien päätösten täytäntöönpanosäätely poikkeaa ympäristönsuojelulain edellä kuvatuista säännöksistä. Ilmailulain 181 §:n tuolloin voimassa olleessa 7 momentissa säädettiin, että rakentamislupaa koskevaa päätöstä lukuun ottamatta päätöstä oli noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen ollut toisin määrännyt. Vastaava säännös sisältyy nykyään pykälän 5 momenttiin. Lentopaikan rakentamislupaa koskevalla muutoksenhaulla oli ja on siten kyseisen momentin mukaan luvan täytäntöönpanoa lykkäävä vaikutus toisin kuin toiminnan aloittamisoikeuden sisältävää ympäristölupaa koskevalla muutoksenhaulla.

Ilmailulain 79 §:n 3 momentissa kuitenkin säädettiin ja säädetään nykyäänkin, että lentopaikan ja muun ilmailua palvelevan alueen rakentamisessa ja muuttamisessa noudatetaan, mitä kaa-voituksesta, ympäristöluvasta, ympäristövaikutusten arvioinnista, rakentamisesta sekä kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta säädetään, jollei ilmailulain 7 luvussa toisin säädetä. Kun ilmailulain 7 luvussa ei säädetty eikä säädetä lentopaikan rakentamisluvan täytäntöönpanosta, ei ole mielestäni täysin poissuljettua tulkita, etteikö oikeus rakentamiseen lainvoimaa vailla olevan lentopaikan rakentamislupan nojalla olisi voinut ja voisi ilmailulain 79 §:n 3

---

⁶ Vertailun vuoksi ks. esimerkiksi kaivoslain (621/2011) 168 §:n 1 momentti malminetsintäluvan tai kullanhuuhtontaluvan täytäntöönpanokelpoisuuden osalta. Ks. myös maa-aineslain (555/1981) 21 §:n 5 momentti, jossa säädetään yhteisen luvan täytäntöönpanosta.

momentin perusteella ratketa ympäristönsuojelulain ympäristölupaa koskevien säännösten mukaisesti. Tulkinta on kuitenkin jossakin määrin kaukaa haettu ja selkeässä ristiriidassa ilmailulain 181 §:n 7 momentin (nykyisin 5 momentti) sääntelyn kanssa. Toisaalta asian arvioinnissa voidaan mielestäni antaa merkitystä myös sille, että ajallisesti lentopaikan rakentamislupaa myöhemmin myönnettävää ilmailulain 84 §:ssä tarkoitettua lentopaikan pitolupaa oli ja on ilmailulain 181 §:n 7 momentin (nykyisin 5 momentti) mukaan noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää. Tämä vaikuttaisi tarkoittavan sitä, että jos toiminnanharjoittajalle oli tai on myönnetty lentopaikan pitolupa, tämä olisi voinut ja voisi nykyäänkin pitoluvan nojalla harjoittaa luvanvaraista toimintaa, vaikka lentopaikan rakentamislupa ja pitolupa eivät olisi olleet tai olisi vielä lainvoimaisia.

Ottaen huomioon muun muassa sen, että oikeustila oli ministeriön myöntämällä avustuksella tuetun lentopaikan rakentamisen sallittavuuden osalta avustusta myönnettäessä edellä todetulla tavalla jossakin määrin epäselvä, minulla ei ole perusteita katsoa ministeriön avustuksen myöntötoiminnassa olleen tältä osin selkeätä lainvastaisuutta. Lisäksi, kun yhtiö A Oy:lle myönnetty lentopaikan rakentamislupa on tätä päätöstä kirjoitettaessa jo tullut lainvoimaiseksi⁷, totean ettei kantelijalla ole asiassa enää oikeusturvan tarvetta. Valtioneuvoston oikeuskanslerista annetun lain 4 §:n 2 momentin mukaan oikeuskansleri ryhtyy hänelle tehdyn kantelun johdosta niihin toimenpiteisiin, joihin hän katsoo olevan aihetta lain noudattamisen, oikeusturvan tai perus- ja ihmisoikeuksien toteutumisen kannalta. Minulla ei ole tuossa momentissa lueteltujen seikkojen toteutumisen näkökulmasta aihetta tutkia tätä asiaa enemmälti.

Liikenne- ja viestintäministeriö ei ollut selvityksensä mukaan kuitenkaan lentopaikkojen investointihankkeita koskevia valtionavustuksia myöntäessään edellyttänyt, että hakijat sisällyttäisivät hakemuksiinsa listan lentopaikan pitoa koskevista viranomaisluvista. Tämä oli ministeriön mukaan johtunut siitä, että Pyhtään lentopaikkaa lukuun ottamatta muut avustusta samassa haussa hakeneet lentopaikat olivat olleet olemassa ja toiminnassa jo hyvin pitkän aikaa eivätkä erilaiset lupaprosessit olleet niiden osalta olleet ajankohtaisia. Ministeriö oli selvityksensä mukaan avustushakemuksia arvioidessaan kuitenkin lähtenyt siitä, että tukea saavilla lentopaikoilla on tarpeelliset luvat. Hakemuksissa oli edellytetty kuvausta investointihankkeesta ja, jos ministeriölle oli syntynyt perusteltu epäily siitä, että toiminnan luvanmukaisuudessa on epäselvyyksiä tai puutteita, oli ministeriö pyytänyt hakijoilta ja myöhemmin avustuksen saajilta asiasta selvitystä.

Totean, ettei ministeriö tältäkin osin ole menetellyt lainvastaisesti. Hallintolaissa säädetyn viranomaisen selvittämisvelvollisuuden sekä viranomaistoiminnalta edellytettävän huolellisuuden ja tehokkuuden näkökulmasta suosittelen kuitenkin, että ministeriö jatkossa, myöntäessään

---

⁷ Korkein hallinto-oikeus on 31.12.2020 hylännyt lentopaikan rakentamislupaa koskevan valituslupahakemuksen (taltionro 4420, dnro 4823/2/19).

vastaavantyyppisiä avustuksia edellyttää, että jo avustushakemuksiin sisältyy tarkat tiedot avustettavan toiminnan vaatimista luvista ja niiden täytäntöönpanokelpoisuudesta, ellei tämä ole ilmeisen tarpeetonta.

Ministeriön saamat uudet tiedot (2018)

Ministeriö on 30.5.2018 saanut tiedon, että yhtiö A Oy:llä ei olisi kaikkia tarvittavia ja lainvoimaisia lupia, minkä jälkeen ministeriö on 31.5.2018 lähettänyt asiasta yhtiö A Oy:lle selvityspyynnön (LVM/2205/08/2017) ja samalla määrännyt avustuksen maksamisen keskeytettäväksi. Yhtiö A Oy on 1.6.2018 toimittanut ministeriöön selvityksen, jossa se on listannut sille myönnetyt luvat tarkemmin yksilöiden. Lista on sisältänyt tiedot ympäristöluvasta, toiminnan käynnistyslupasta, lentopaikan rakentamislupasta ja hallien rakennusluvasta sekä tiedon maa-aines- ja ympäristöluvan siirtämisestä yhtiö B Oy:ltä yhtiö A Oy:lle.

Ministeriö on kesäkuussa 2018 lisäksi ollut asiasta yhteydessä lentopaikan rakentamisluvan myöntäneeseen Liikenteen turvallisuusvirastoon sekä Kotkan ympäristökeskukseen. Selvityksessä on käynyt ilmi, että yhtiö A Oy:lle myönnetyt ympäristölupa ja lentopaikan rakentamislupa eivät olleet lainvoimaisia, koska niistä oli valitettu hallinto-oikeuteen. Edellä mainitut ilmailu- ja ympäristöviranomaiset ovat kuitenkin ilmoittaneet ministeriölle näkemyksensä, että käynnissä olevat muutoksenhakuprosessit eivät muodostaneet estettä toiminnan jatkamiselle ja lupien soveltamiselle, koska ympäristölupaan sisältyi määräys toiminnan aloittamisoikeudesta.

Ministeriö on vielä erikseen tiedustellut Liikenteen turvallisuusvirastosta sitä, mikä merkitys asiassa on ilmailulain 181 §:n 7 momentin säännöksellä, jonka mukaan rakentamislupaa koskevaa päätöstä lukuun ottamatta päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää. Liikenteen turvallisuusvirastosta on toistettu tulkinta, jonka mukaan Pyhtään lentopaikan rakentaminen oli voitu aloittaa ja sitä jatkaa, koska ympäristölupaviranomainen oli sallinut toiminnan aloittamisen vakuutta vastaan muutoksenhausta huolimatta.

Arvioituaan asiaa, ministeriö on päätenyt siihen, ettei tieto lupien lainvoimaisuuden puutteesta anna aihetta ryhtyä erityisiin toimiin myönnetyn avustuksen osalta. Totean, että pyytämällä yhtiö A Oy:ltä sekä Liikenteen turvallisuusvirastolta ja Kotkan ympäristökeskukselta asiassa tietoja, ministeriö on täyttänyt hallintolain ja valtionavustuslain sille asettamat velvollisuudet asian riittävään ja asianmukaiseen selvittämiseen sekä valvontaan. Ottaen huomioon edellä selostettu lentopaikan rakentamisluvan täytäntöönpanokelpoisuutta koskeva jossakin määrin epäselvä oikeustila, ministeriö on näkemykseni mukaan voinut antaa painoarvoa ilmailun lupa- ja turvallisuusviranomaisen tulkinnalle, että rakentaminen oli sallittua. Ministeriö on myöhemmin kesäkuussa 2018 ollut yhteydessä vielä myös Pyhtään kuntaan tiedustellen kunnan näkemystä len-

topaikan toiminnan jatkamiselle ja toimintojen kehittämiseksi. Pyhtään kunnanjohtaja on elokuussa 2018 vastauksenaan ilmoittanut, että kunta ja sen päättäjät suhtautuvat hankkeeseen positiivisesti ja haluavat omilla toimillaan tukea lentopaikan perustamista.

Edellä selostetun perusteella totean, ettei ministeriö ole tältäkin osin menetellyt kantelussa tarkoitetulla tavalla lainvastaisesti.

Toinen avustus (2018)

Yhtiö A Oy on 19.9.2018 päivätyllä hakemuksellaan hakenut ministeriöltä lisää valtionavustusta Pyhtään lentopaikan investointeihin. Hakemukseen sisältyvän investointisuunnitelman mukaan yhtiö on hakenut avustusta kiitotien, asematason ja rullautustien päällystykseen, kiitotien pituuden jatkamiseen, kiitotien sivu- ja päätysektoreiden raivauksen ja tasoitukseen, sääsamaan, asematasoon varusteineen, lennonvalmistelutiloihin, kiitotien valaistukseen, kalustohalliin, lentokoneen aitaamiseen ja kulunvalvontaan sekä tullaukseen tarvittaviin tiloihin.

Olen edellä todennut, että ilmailulain 79 §:n 3 momentin mukaan lentopaikan ja muun ilmailua palvelevan alueen rakentamisessa ja muuttamisessa noudatetaan, mitä kaavoituksesta, ympäristöluvasta, ympäristövaikutusten arvioinnista, rakentamisesta sekä kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta säädetään, jollei lain 7 luvusta muuta johdu. Tämä tarkoittaa muun muassa sitä, että rakennusten rakentamista lentopaikoille koskee normaali maankäyttö- ja rakennuslain mukainen lupamenettely ([HE 79/2014 vp](#), s 65). Edellä jo mainittujen viranomaislupien lisäksi hakemuksessa kuvatun investointisuunnitelman toteuttaminen on siis edellyttänyt myös maankäyttö- ja rakennuslain 125 §:n mukaista rakennuslupaa lentopaikalle rakennettaville rakennuksille.

Ministeriöllä on hakemusta käsitelleessään ollut hallussaan yhtiö A Oy:ltä jo aiemmin saamansa tieto yhtiölle myönnettyistä tai siirretyistä ympäristöluvasta, maa-ainesluvasta, lentopaikan rakentamisluvasta ja hallien rakennusluvasta. Ministeriö on 31.10.2018 myöntänyt yhtiö A Oy:lle avustusta hakemuksessa mainituille investointikohteille, mikä on ministeriöltä saadun selvityksen mukaan tarkoittanut sitä, että avustusta on saanut käyttää myös muun muassa kalustohallin rakennuskustannuksiin.

Maankäyttö- ja rakennuslain 144 §:n mukaan lupaviranomainen voi tietyin edellytyksin vakuutta vastaan antaa oikeuden rakennustyön suorittamiseen osaksi tai kokonaan ennen kuin rakennuslupaa koskeva päätös on saanut lainvoiman (*aloittamisoikeus*). Muutoksenhakutuomioistuimien voi kuitenkin valituksesta kumota määräyksen tai muuttaa sitä tai muutoinkin kieltää lupapäätöksen täytäntöönpanon. Asiakirjoista selviää, että rakennuslupaviranomainen oli myöntäessään 12.10.2018 yhtiö A Oy:n kalustohalleille rakennusluvan samalla myöntänyt yhtiölle edellä tarkoitetun aloittamisoikeuden.

Kun yhtiö A Oy:lle oli myönnetty kalustohallien rakennuslupa ja, kun lupaviranomainen oli myöntänyt kalustohallien rakentamiselle aloittamisoikeuden ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta eikä muutoksenhakutuomioistuin ollut vielä tässä vaiheessa kieltänyt rakennuslupan täytäntöönpanoa, ei minulla ole perusteita katsoa ministeriön menetelleen kantelussa tarkoitetulla tavalla lainvastaisesti myöntäessään avustusta kalustohallin rakentamiskustannuksiin. Muilta osin viittaa siihen, mitä olen edellä lausunut lentopaikan rakentamislupan täytäntöönpanokelpoisuudesta ja sen vaikutuksesta ministeriön toiminnan arviointiin.

Kolmas avustus (2019)

Yhtiö A Oy on 24.7.2019 hakenut ministeriöltä avustusta satelliittipohjaisten mittarilähestymisten (GNSS) ja niitä koskevien toimintamenetelmien toteuttamiseksi Pyhtään lentopaikalle. Ministeriö on 3.9.2019 myöntänyt yhtiölle avustusta tähän tarkoitukseen. Edellä jo selostettuun viitaten totean, ettei minulla ole perusteita katsoa ministeriön tältäkkään osin menetelleen kantelussa tarkoitetulla tavalla lainvastaisesti. Totean samalla, että yhtiö A Oy:lle oli tässä vaiheessa myönnetty myös ilmailulain 84 §:ssä tarkoitettu lentopaikan pitolupa, jota koskevaa päätöstä oli ilmailulain 181 §:n 7 momentin mukaan tullut noudattaa muutoksenhausta huolimatta, ellei muutoksenhakuviranomainen ollut toisin määrännyt. Tiedossani ei ole, että muutoksenhakuviranomainen olisi kieltänyt Pyhtään lentopaikan pitoluvan täytäntöönpanon.

Ministeriön saamat kalustohallien rakennuslupaa koskevat uudet tiedot (2019)

Ministeriö on myöhemmin syyskuussa 2019 saanut tietää kalustohallien rakennuslupaan liittyvistä mahdollisista epävarmuuksista. Muun muassa Kaakkois-Suomen elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) oli hakenut Itä-Suomen hallinto-oikeudelta muutosta yhtiö A Oy:lle 12.10.2018 myönnettyyn kalustohallien rakentamislupaan. ELY-keskuksen mukaan lentopaikka-alueelle oli muodostunut maankäyttö- ja rakennuslain 16 §:n mukainen suunnittelutarve, ja alueen rakentaminen edellytti suunnittelutarpeen ratkaisemista. Itä-Suomen hallinto-oikeus oli tämän seurauksena ensin 19.3.2019 antamallaan päätöksellä nro 19/0078/3 kieltänyt rakennuslupapäätöksen täytäntöönpanon ja 6.9.2019 antamallaan päätöksellä 19/0178/3 kumonnut rakennuslupapäätöksen.

Ministeriö on saamiensa tietojen seurauksena ottanut yhteyttä ELY-keskukseen. ELY-keskuksen alueidenkäyttöpäällikkö on 13.10.2019 vastauksessaan ministeriölle todennut, ettei lentopaikan aluetta tule ELY-keskuksen näkemyksen mukaan rakentaa ennen kuin alueen maankäytöstä on suunnitelma ja se on kyetty oikeusvaikutteisesti ratkaisemaan maankäyttö- ja rakennuslain edellyttämällä tavalla.

Ministeriö on 25.10.2019 päättänyt lähettää yhtiö A Oy:lle pyynnön (VN/7369/2019) selvittää asianmukaisesti ja kattavasti, mikä on hankkeen maankäytön suunnittelua ja kaavoitusta koskeva tilanne sekä, millaiset edellytykset yhtiöllä on jatkaa lentopaikan rakentamista. Ministeriö on myös muistuttanut yhtiötä siitä, että yhtiöllä on valtionavustuslain 14 §:n mukaan velvollisuus antaa ministeriölle tietoja valtionavustuksen käyttöön liittyvistä asioista samoin kuin siitä, että tietojen ilmoittamatta jättäminen voi olla rikoslain nojalla avustuspetoksena rangaistava teko.

Yhtiö A Oy on 5.11.2019 toimittanut ministeriölle selvityksen, jossa se on todennut käsityksensä, että lentokentän ylläpito tai toiminta ei lähtökohtaisesti edellytä kaavaa ja, että lentokentän olemassaolo kaavoittamattomalla alueella on tavanomaista. Yhtiö on liittänyt selvitykseensä ympäristöoikeuden emeritusprofessorilta hankkimansa lausunnon (3.9.2019), jonka mukaan maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitettu suunnittelutarve on Pyhtään lentopaikka-alueen osalta tullut jo selvitetyn ja ratkaistun lentopaikka-alueen koskevassa ympäristöluvassa ja lentopaikan rakentamista ja pitoa koskevissa luvissa eikä lentopaikan käyttöä palveleva rakentaminen alueelle edellytä enää erikseen tehtävää suunnittelutarveratkaisua.

Ministeriö on 8.11.2019 ollut alueen maankäytön suunnitteluun liittyen yhteydessä vielä Liikenteen turvallisuusvirastoon. Viraston ylitarkastaja on 14.11.2019 vastauksessaan ministeriölle todennut, että virasto on Pyhtään lentopaikan rakentamis- ja pitolupiin liittyvissä kysymyksissä menetellyt säädösten ja määräysten edellyttämällä ja sallimalla tavalla sekä normaalia ratkaisukäytäntöään noudattaen. Ylitarkastaja on vahvistanut, että Suomessa on useita lentopaikkoja kaavoittamattomilla alueilla. Ylitarkastajan näkemyksen mukaan virasto ei oman toimivaltansa kannalta ole nähnyt estettä sille, että Pyhtään lentopaikan toimintaa kehitetään edelleen.

Totean, että ministeriö on pyydettyään selvitystä ELY-keskukselta, yhtiö A Oy:ltä ja Liikenteen turvallisuusvirastolta täyttänyt hallintolain sille asettaman asian selvittämisvelvollisuuden ja valtionavustuslain sille asettaman valvontatehtävän.

Edellä mainitut selvitykset saatuaan ministeriö on harkinnut, ettei sillä ole ollut syytä takaisinperiä yhtiö A Oy:lle myönnettyjä avustuksia tai ryhtyä muihin toimenpiteisiin.

Viranomaisen harkintavallan käyttöä ohjaavat hallintolain 6 §:ssä säädetyt hallinnon oikeusperiaatteet, joiden mukaan viranomaisen on muun muassa käytettävä toimivaltansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin.

Valtionavustuslain 21 ja 22 §:ssä säädetään niistä perusteista, jotka velvoittavat tai oikeuttavat valtionapuviranomaisen määräämään valtionavustuksen maksamisen lopetettavaksi ja jo maksetun valtionavustuksen takaisinperittäväksi. Tällainen valtionapuviranomaisen määräys edellyttää pääsääntöisesti valtionavustuksen saajan taholta moitittavaa tekoa tai laiminlyöntiä. Käy-

tettävissäni olevien tietojen pohjalta ja ottaen erityisesti huomioon sen ministeriöstä saadun tiedon, että yhtiö A Oy ei ollut sallivasta valtionavustuspäätöksestä huolimatta kuitenkaan käyttänyt ministeriön myöntämää avustusta kalustohallien rakentamiseen, minulla ei ole perusteita päätyä asiassa johtopäätökseen, jonka mukaan ministeriö olisi takaisinperintää ja muita toimenpiteitä harkitessaan ylittänyt harkintavaltansa tai laiminlyönyt tehtäviään. Ministeriö ei siten ole menetellyt kantelussa tarkoitettulla tavalla lainvastaisesti.

Neljäs avustus (2020)

Yhtiö A Oy on 20.4.2020 päivätyllä hakemuksellaan hakenut ministeriöltä valtionavustusta vielä kiitotien jatko-osan loppuunsaattamiseksi ja kiitotievalaistukseen. Ministeriö on 12.6.2020 myöntänyt yhtiölle avustusta mainittuihin tarkoituksiin. Avustuksen myöntämisen lainmukaisuuden osalta viittaan siihen, mitä olen edellä jo lausunut.

2.2.2.3 Lopuksi

Yhtiö A Oy:lle myönnetty tai siirretyt ympäristöluvat, maa-aineslupa, lentopaikan rakentamislupa sekä lentopaikan pitolupa ovat Korkeimmasta hallinto-oikeudesta, Liikenne- ja viestintävirastosta sekä Kotkan kaupungilta saatujen tietojen mukaan tätä päätöstä kirjoitettaessa lainvoimaisia. Korkein hallinto-oikeus on 23.4.2021 antamallaan vuosikirjapäätöksellä [KHO:2021:50](#) (talionro 173) hylännyt Itä-Suomen hallinto-oikeuden kalustohallien rakennuslupaa koskevasta, edellä mainitusta päätöksestä tehdyt valitukset, mikä tarkoittaa sitä, että kalustohalleille 12.10.2018 myönnetty rakennuslupa on kumottu. Pyhtään lentopaikan alue on merkitty Kymenlaakson maakuntavaltuuston 15.6.2020 hyväksymään Kymenlaakson maakuntakaavaan 2040, joka on [maakunnan verkkosivujen](#) mukaan lainvoimainen. Pyhtään lentopaikan alue on liikenne- ja viestintäministeriön selvityksen mukaan 7.9.2020 merkitty LL-merkinnällä (lentoliikenteen ja siihen liittyvien toimintojen alue) Pyhtään kunnan osayleiskaavamuutokseen. Pyhtään kunnalta saadun tiedon mukaan Itä-Suomen hallinto-oikeus on 21.5.2021 pääosin hylännyt kaavaan kohdistuneet valitukset. Päätöksen mukaan alueelle ei kuitenkaan voida myöntää rakennuslupia suoraan yleiskaavan perusteella, vaan rakennuslupa-asiaa on tarkasteltava suunnittelutarveratkaisun kautta ja viimekädessä alue on asemakaavoitettava. Osayleiskaava on tätä päätöstä kirjoitettaessa tullut lainvoimaiseksi. Pyhtään [kunnan verkkosivujen](#) mukaan lentokentän asemakaavoitus on käynnistetty 8.3.2022.

Ministeriö on selvityksensä mukaan ilmoittanut yhtiö A Oy:lle, että yhtiön on pidettävä ministeriö ajan tasalla lentopaikan toiminnan tilanteesta ja vireillä olevista muutoshakuprosesseista. Ministeriö on myös tehnyt selväksi, että tietojen antamatta jättäminen tai harhaanjohtavien tietojen antaminen voi johtaa myönnetyn valtionavustuksen takaisin perimiseen. Ministeriö on ilmoittanut myös pitävänsä säännöllistä yhteyttä yhtiö A Oy:öön seuratakseen kentän kehityksen ja viranomaislupien tilannetta. Pidän näitä toimenpiteitä asianmukaisina.

2.2.3 Laki taloudelliseen toimintaan myönnettävän tuen yleisistä edellytyksistä

Kanteliija viittaa kantelussaan myös taloudelliseen toimintaan myönnettävän tuen yleisistä edellytyksistä annetun lain (429/2016) 4 §:ään, jossa säädetään yksittäisen tuen myöntämisen edellytyksistä. Pykälän mukaan tukiviranomaisen on yksittäisen tukipäätöksen yhteydessä selvitettävä tuettavaan hankkeeseen myönnettävän julkisen rahoituksen määrä sekä hankkeen kokonaisrahoitus, kannattavuus ja kilpailuvaikutukset. Tukea voidaan pykälän mukaan myöntää vain toimintaan, jolla arvioidaan olevan edellytykset kannattavaan toimintaan lukuun ottamatta tukea, jossa tukiviranomaisella ei ole harkintavaltaa. Kanteliija viittaa samassa yhteydessä myös muun muassa yhtiö A Oy:n vuoden 2018 tilipääöstietoihin, joiden mukaan yhtiön kyseisen tilikauden tulos on ollut tappiollinen.

Tulkitsen kantelijan epäilevän, että liikenne- ja viestintäministeriön yhtiölle myöntämät valtionavustukset eivät olisi täyttäneet tuettavan hankkeen kannattavuutta koskevia, edellä mainitun pykälän säännöksiä.

Pykälässä säädettyt yksittäisen tuen myöntämisen edellytykset kuuluvat niin kutsuttuihin hyvän tuen edellytyksiin, joista säädetään taloudelliseen toimintaan myönnettävän tuen yleisistä edellytyksistä annetun lain 3-5 §:ssä. Lain 7 §:n 2 momentin mukaan tukiviranomainen voi halutesaan pyytää lain 6 §:ssä tarkoitettulta yritystukineuvottelukunnalta lausunnon 3-5 §:ssä säädettyjen hyvän tuen edellytysten täyttymisestä. Jos lausuntoa ei pyydetä, asia on momentin mukaan kuitenkin annettava jälkikäteen yritystukineuvottelukunnalle tiedoksi. Lain 7 §:n 3 momentin mukaan yritystukineuvottelukunnan lausunto ei sido tukiviranomaista. Lain esitöissä ([HE 22/2016 vp](#), s. 20) todetaan, että ennakoarviointimenettely toimii lausuntopyyntöä pyytävän viranomaisen apuna ja päätöksenteon tukena.

Yritystukineuvottelukunnalta saamieni asiakirjojen mukaan liikenne- ja viestintäministeriö on keväällä 2019 pyytänyt neuvottelukuntaa lausumaan hyvän tuen edellytysten täyttymisestä eräiden lentopaikkojen rakentamiseen ja ylläpitoon vuodelle 2019 myönnettävien valtionavustusten osalta. Antamassaan lausunnossa yritystukineuvottelukunta on arvioinut, että tukiohjelma ei kaikilta osin täytä laissa säädettyjä hyvän tuen edellytyksiä. Vuosien 2018 ja 2020 valtionavustukset eräiden lentopaikkojen rakentamiseen ja ylläpitoon liikenne- ja viestintäministeriö on antanut hyvän tuen edellytysten osalta lain 7 §:n 2 momentin mukaisesti neuvottelukunnalle ainoastaan tiedoksi.

Lisäselvityksensä mukaan liikenne- ja viestintäministeriö on ennen jokaisen kantelussa tarkoitettua avustuspäätöksen tekemistä yhtiö A Oy:lle selvittänyt Pyhtään lentopaikkahankkeen kannattavuutta ja yhtiön taloudellista tilannetta. Hakuilmoituksissa on mainittu muun muassa, että hakijoiden liiketoimintasuunnitelmat otetaan huomioon osana kokonaisharkintaa ja lisäksi on

edellytetty, että hakemuksen liitteenä toimitetaan lentoaseman tai lentopaikan tilinpäätös edelliseltä vuodelta. Ministeriö on lisäselvityksensä mukaan avustuspäätöksiä valmisteltaessa ja tehtäessä myös selvittänyt tuettavaan hankkeeseen myönnettävän julkisen rahoituksen määrän sekä hankkeen kokonaisrahoituksen.

Eduskunnan talousvaliokunta on käsitellytään hallituksen esitystä eduskunnalle laiksi taloudelliseen toimintaan myönnettävän tuen yleisistä edellytyksistä (HE 22/2016 vp) mietinnössään ([TaVM 6/2016 vp](#), s. 2) todennut, että hankkeiden alkuvaiheessa on erityisen haastavaa arvioida toiminnan liiketaloudellista menestystä, etenkin kun julkisten tukijärjestelmien piiriin hakeutuu erityisen paljon sellaista täysin uudenlaista liiketoimintaa, jolle voi olla vaikea löytää verrokkeja. Valiokunnan mukaan tukipäätöksiä tekevien virkamiesten tehtävä — ennustaa hankkeen liiketaloudellinen tulevaisuus — on huomattavan vaikea. Voin yhtyä valiokunnan näkemykseen. Samalla totean, etteivät kantelussa esitetyt seikat taikka käytössäni olevat tiedot ja asiakirjat anna minulle aihetta epäillä ministeriön myöntäneen yhtiö A Oy:lle avustusta toimintaan, jolla ei olisi ollut lain 4 §:ssä tarkoitettulla tavalla edellytyksiä kannattavaan toimintaan⁸. Ministeriö ei siten tältäkkään osin ole menetellyt kantelussa tarkoitettulla tavalla lainvastaisesti.

3 Asiakirjapyyntöön vastaaminen

Kantelija on pyytänyt liikenne- ja viestintäministeriöltä eräitä asiakirjoja, joilla yhtiö A Oy on hakenut ministeriöltä valtionavustusta sekä eräitä valtionavustuksen käyttöä koskevia selvitysasakirjoja. Liikenne- ja viestintäministeriö on valituskelpoisilla päätöksillään 16.9.2019 (LVM/1395/02/2019) ja 15.4.2020 (VN/6903/2020) todennut, että osa kantelijan pyytämistä asiakirjoista sisältää viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 20) kohdan mukaan salassa pidettäviä tietoja ja näin ollen kieltäytynyt antamasta kyseisiä asiakirjoja kantelijalle. Kantelijalla on ollut mahdollisuus saattaa salassapidon asianmukaisuus asiassa toimivaltaisen hallintotuomioistuimen tutkittavaksi.

Vakiintuneen käytännön mukaan oikeuskansleri ei pääsääntöisesti puutu asioihin, joissa kantelijan käytettävissä on valitusoikeus tai muu säännönmukainen oikeusturvakeino. Liikenne- ja viestintäministeriöstä saadun tiedon mukaan ministeriön edellä mainituista päätöksistä ei ole valitettu hallinto-oikeuteen. Valituksen tekemisen alkuperäinen määräaika on jo kulunut umpeen. Tästä huolimatta kantelijalla on edelleen mahdollisuus pyytää asiakirjoja ministeriöltä uudelleen, saada uusi valituskelpoinen päätös tiedokseen ja tämän jälkeen hakea siihen muutosta hallintotuomioistuimelta. Minulla ei ole aihetta puuttua asiaan.

---

⁸ Kiinnitän lisäksi huomiota siihen, että yhtiö A Oy on vuosien 2019 ja 2020 avustuksia koskevissa hakemuksissaan ministeriön vaatimuksesta erikseen vahvistanut, että se ei ole hakuhetkellä ollut EU:n valtiontukisääntelyssä tarkoitettulla tavalla taloudellisissa vaikeuksissa.

4 Muiden viranomaisten toiminta

Siltä osin kuin kantelussa on kyse Pyhtään kunnan menettelystä kalustohallien rakennuslupa-
viranomaisena, totean, että rakennuslupan myöntäminen on ollut muutoksenhakutuomioistu-
inten käsiteltävänä ja tullut lainvoimaisesti ratkaistuksi Korkeimman hallinto-oikeuden 23.4.2021
antamalla, edellä mainitulla vuosikirjaratkaisulla (KHO:2021:50, taltionro 173). Kantelussa se-
lostetut tiedot eivät anna minulle aihetta tutkia asiaa enemmälti.

Siltä osin kuin kantelussa on kyse muita viranomaisia kuin liikenne- ja viestintäministeriötä tai
Pyhtään kuntaa koskevista huomioista, epäilyistä ja moitteista, totean, etteivät kantelussa se-
lostetut tiedot anna minulle aihetta epäillä lainvastaista menettelyä tai velvollisuuksien vastai-
suutta eikä kantelua sen vuoksi näiltä osin tutkita tarkemmin.

Oikeuskanslerilla on lain mukaan harkintavaltaa arvioida, mihin tutkintatoimiin kantelukirjoitus
antaa aihetta. Valtioneuvoston oikeuskanslerista annetun lain 4 §:n 1 momentin mukaan oi-
keuskansleri tutkii kantelun, jos on aihetta epäillä oikeuskanslerin valvontavaltaan kuuluvan
henkilön, viranomaisen tai muun yhteisön menettelleen lainvastaisesti tai jättäneen velvollisuu-
tensa täyttämättä taikka jos oikeuskansleri muusta syystä katsoo siihen olevan aihetta.

5 Johtopäätökset ja toimenpiteet

Saatan liikenne- ja viestintäministeriön tietoon edellä jaksossa 2.2.2.2 selostamani lentopaikan
rakentamislupan täytäntöönpanokelpoisuuden ajankohdan määräytymistä koskevan käsityk-
seni ja kehotan ministeriötä ryhtymään sääntelyn selkeyttämisen edellyttämiin lainsäädäntötoi-
miin tarvittaessa yhteistyössä ympäristöministeriön kanssa.

Lisäksi saatan ministeriön tietoon edellä mainitussa jaksossa esittämäni avustushakemusten
sisältövaatimuksia koskevan suositukseni.

Pyydän, että ministeriö antaa tämän päätökseni tiedoksi myös Liikenne- ja viestintävirastolle,
joka toimii ilmailulaissa tarkoitettuna kansallisena ilmailuviranomaisena ja, jolle on lailla
1327/2021 annettu toimivalta myöntää valtionavustuksia valtion lentoasemaverkkoyhtiön ulko-
puolisten lentopaikkojen toiminta- ja investointimenoihin.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Oikeuskansleri

Tuomas Pöysti

Vanhempi oikeuskanslerinsihteeri

Taru Kuosmanen

